

HATÁRTALANUL!

“Körutazás Erdélyben”

Szakmai beszámoló

Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium

HAT-KP-1-2025/1-001389

Tanulmányi kirándulás hetedikesekeknek

2026.06.01. – 2026.06.06.

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

A Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium a „Határtalanul! 2025” program keretein belül sikeresen pályázott a külföldi tanulmányi útra. A program célja a szomszédos országok magyarlakta területeinek megismerése, a magyar-magyar kapcsolatok elmélyítése, a külhoni magyarok életének megismerése. A 33 fő tanulóból és 4 fő kísérőből álló iskolai csoportunk 2026.06.01 – 2026.06.06. között valósította meg a pályázatban vállalt programokat.

Előzmények

Az utazást megelőző előkészületek komoly projektmunkát takartak, a gyerekek választhattak a tervezett látogatási helyszínek közül. 2026.04.01-jén kiscsoportos munkával ásták bele magukat a kiválasztott célhelyszínekbe, és a végeredmény egy csodálatos, tartalmas és érdekes plakátsorozat lett.

2026.05.18-án, a következő földrajz órán bemutatásra kerültek a helyszínek, ami tényszerű és érdekfeszítő információkat nyújtott a gyerekek számára, majd megalapozták az ismereteiket az utazás látogatási helyszíneiről, melyhez a Barangoló digitális tartalomtár információit is felhasználtuk. A játékos és fejlesztő program nagy segítséget nyújtott annak a generációnak, aki a virtuális térben éli a mindennapjait, ezáltal közelebb hozva a hétköznapi csodákat az életükbe.

Élménybeszámoló

2026. 06. 01.

1. nap

(Dunaújváros-Arad-Vajdahunyad-Déva vára-Csernakeresztúr)

Az első nap legelső helyszíne **Arad** volt, ahol megnéztük és megkoszorúztuk a legnagyobb 1848-as szoborcsoportot, Zala György monumentális alkotását. A szobor az aradi vértanúk emlékére készült és 1890. október 6-án avatták fel, az aradi vértanúk kivégzésének 41. évfordulóján.

A szobor központi alakja egy Hungáriát, vagyis szabadságot jelképező női alak. A talapzatán négy allegorikus szoborcsoport látható: Harckészség, Áldozatkészség, Ébredő szabadság és Haldokló harcos. 1925-ben a szobrot politikai okokból kifolyólag lebontották és hosszú időre elzárták a nyilvánosság elől. Csak 2004-ben állították fel újra az aradi Megbékélés Parkban, ahol ma is megtekinthető.

Az emlékmű a magyar történelem egyik legfontosabb szabadságharcos emlékhelye és a nemzeti összetartozás jelképe.

Aradról **Vajdahunyadra** érkezünk, ahol a „Várak királyát”, a Hunyadi-Bethlen várkastélyt látogattuk meg. A gyerekek megtudták, hogy a kastély a 19. században már a magyar nemzet építészeti ereklyéjévé vált. Az 1896-os millenniumi ünnepek, a honfoglalás emlékére elkészült a hasonmása, a Vajdahunyadi vár Budapesten.

A vár építése a 15.században kezdődött, Hunyadi János kezdeményezésére, alapterülete 7000 négyzetméter, tornyai, bástyái és díszes lovagterme ma is lenyűgözi a látogatókat.

A vár legismertebb része a Nebojsza-torony, a Lovagterem és a fahíd, amely a vár bejáratához vezet. A legenda szerint itt raboskodott évekig Vlad Tepes, Havasalföld uralkodója, akinek személyéről mintázták Drakula grófot.

Vajdahunyadról **Dévára** vitt utunk, ott nézhettük meg a várhegy vulkanikus oromzatán pihenő legendás vár romjait, amelyek a közelmúltban felújításra kerültek. Megközelítése gyalogosan történt, a hegy megkerülésével jutottunk fel a várhoz, ahol honismereti vezetőnk, Terebesi Róbert mélyrehatóan informálta a gyerekeket a vár történetéről, illetve volt egy játékos kérdezz-felelek vetélkedő is, ki tud többet a hely történetéről. Nagyon jó hangulatban telt a sétánk, sok érdekes információt tudtunk meg, és nem utolsósorban lenyűgöző volt a panoráma.

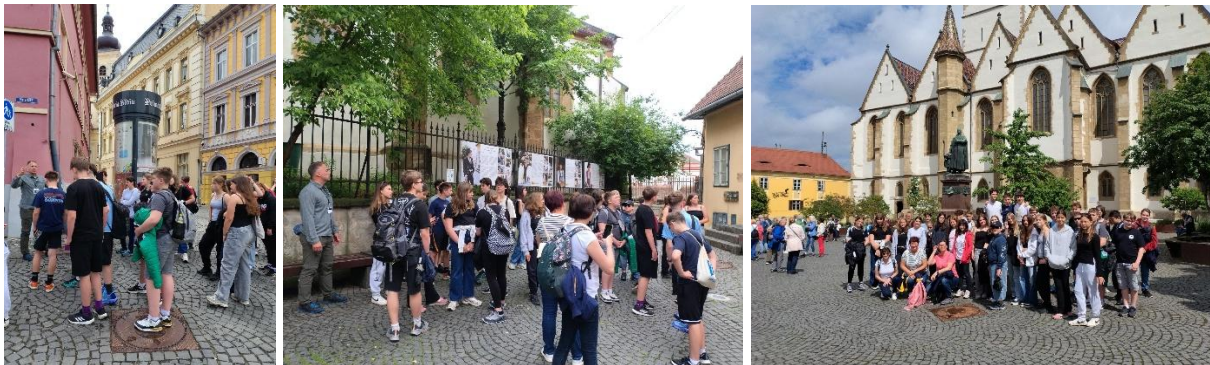
Szállásunk **Csernakeresztúron** volt, az Adél Panzió és partner vendégházaiban, ahol kifogástalan vendégszeretetet élvezhettünk.

2026. 06. 02.

2. nap

(Nagyszeben-Kerc-Brassó-Bikfalva)

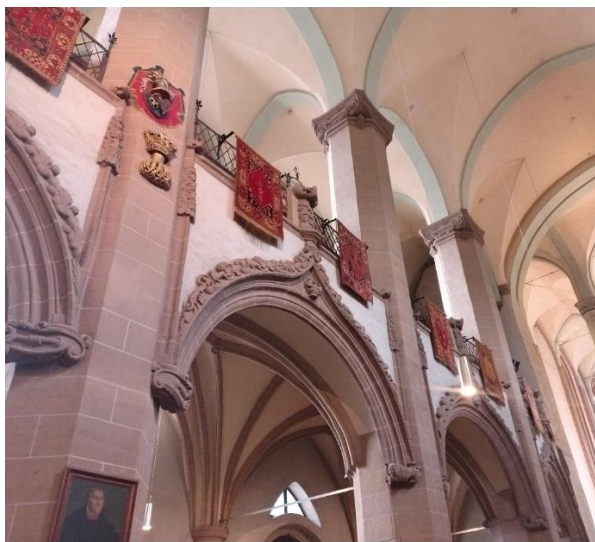
A második napon **Nagyszebenben**, Erdély szász fővárosában tettünk látogatást. Egy csodálatos séta keretében megtekintettük a történelmi belvárost, a lenyűgöző evangélikus templomot, majd a felújított Fő tér nevezetességeit kerestük fel. Átmentünk a Hazugok hídján, megtudtuk a híd történetét, a Brukenthal palota előtt fotózkodtunk, majd elmentünk a Mészárosok háza előtt és megtekintettük a katolikus templomot. Nagyszeben egy időutazás volt számunkra, a sok régi emlékével együtt, egy igazi ékszerdoboz, ami többszöri látogatást is megérdemel.

A nap 2. helyszíne a **kerci** ciszterci templom és apátság impozáns romtemploma volt, amely a magyar haza legfantasztikusabb egyházi, építészeti és történelmi emlékhelyei közé tartozik. Ez volt a középkori Európa legkeletebbre fekvő ciszterci temploma. Az erdélyi gótika egyik legelső emléke a templom. Gondosan ápoltságában igazán üdítő érzés volt megpihenni, a hosszú buszos utazás után.

Kerci látogatásunkat egy másik, nagyon szép és híres erdélyi szász város követte, **Brassó** városa. Felkerestük a máig fennmaradt bástyákat, tornyokat, Európa legkeskenyebb utcájának tartott Cérna-utcát, amit sajnos, felújítás miatt csak megnézhattunk, de nem tudtunk bemenni. A város főterén rengeteg szász és magyar történelmi nevezetesség volt, majd meglátogattuk a méltán híres, az ország legnagyobb gótikus templomát, a Fekete-templomot, ahol a gazdag szász kereskedők adományainak köszönhetően, Európa legnagyobb középkori török szőnyeggyűjteményét csodálhattuk meg, ami máig a város büszkeségét jelenti. A város háttérében található, 960 méter magasságban a Nagy-Cenk hegység a Brassó felirattal.

A 2. napunkat Bikfalván zártuk, a Zöld Diófa Panzióban volt a szállásunk, remek vendégszeretetben és finom ételekben részesült a fáradt csapatunk.

2026. 06. 03.

3. nap

(Szászhermány-Csernáton- Szent-Anna-tó-Mohos-tőzezláp- Csíksomlyó)

A 3. nap első állomása **Szászhermányban** kezdődött. Itt található a szász erődtemplomok egyik legkülönlegesebbike, a 13. században épült román-gótikus stílusban. A vár és templom az erdélyi szász építészet egyik kiemelkedő remeke és a szászok egyik legjelentősebb gótikus erődített temploma. A falu középpontjában elhelyezkedő téren áll, köréje szerveződött a település, innen indulnak ki a fő utcák. A gyerekek megnézték és ki is próbálták azokat a helyeket, ahol ez lehetővé tette, igen közkedvelt volt a régi tanterem, a kicsi, szűk padokkal, palatáblával, majd felmáshztak a toronyba, ahonnan csodálatos panoráma tárult eléjük. A tornácos, feljárós megoldások tetszettek a gyerekeknek, illetve a telek közepén meghúzóódó kút is, ahova emlékérméket dobáltak.

Utunkat **Csernátonban** folytattuk. Itt található Székelyföld legnagyobb skanzenje, a Haszmann Pál Múzeum. Rögtön a kapun belépve, egy hatalmas gondozott udvaron találtuk magunkat, egy csodálatos parkban, közepén egy nemesi udvarházzal, kúriával, tőle jobbra egy szabadtéri múzeummal és eredeti székely bútortatú házakkal. Dimény-Haszmann Orsolya gondnoksága alatt működik a park, aki

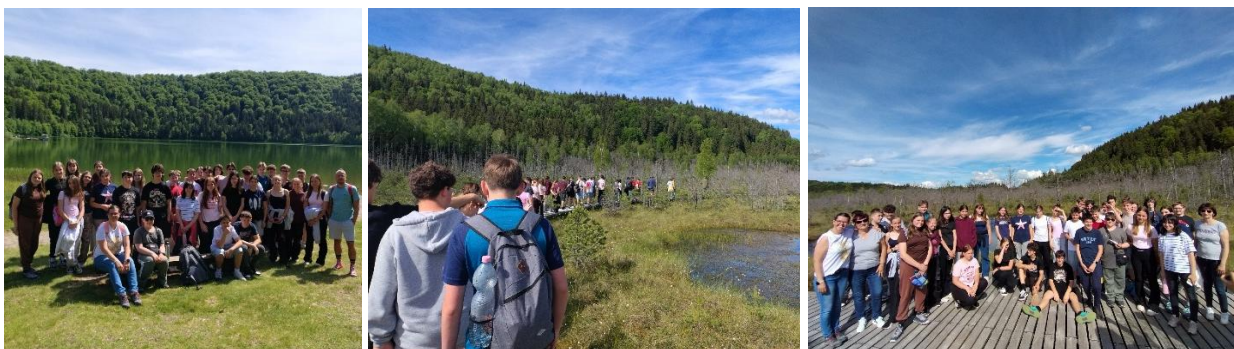
méltó örököse a legendás Haszmann Pál népművész-helytörténésznek, aki ezt a nagyszerű skanzen megálmodta. Orsolya kordokumentum formájában írta meg a skanzen történetét, nagyapja életvonalába ágyazva. A fiúknak nagyon tetszett a régi gőz-és villamosgépek kiállítása, a rádiótechnikai élménykiállítás, a lányok szívesen barangolták be a kertet és nézegették a puritán berendezésű székely házakat és használati tárgyakat. A hatalmas, impozáns székely kapu egy szuper csoportképnek adott helyszínt.

Csernátont elhagyva a **Szent-Anna tó és a Mohos Természetvédelmi Terület** felé vettük utunkat. Mindkét helyszín a vulkanikus eredetű Csomád-hegységben található. A tóhoz egy erdei séta keretében mentünk le, picit izgulósra sikeredett, tudván, hogy a hely tele van barnamedvékkel. A gyerekek nagyon várták a találkozást, én nem annyira, azért volt ebben egy diszkrét báj is, mivel találtunk friss medvemancs-nyomot a sárban, amikor visszafelé mentünk a tőzezláptól.

A krátertó történetét elmesélte a honismereti vezetőnk, napoztunk és elfogyasztottuk a hidegáram-csomagjainkat, majd visszamentünk a Mohos-tőzezláphoz, mert ott már várt ránk a helyi idegenvezető.

A Mohos-tőzezláp egy elvarázsolt erdőnek tűnik, a jégkorszakbeli növénytakasulásaival. Egy vezetett tanösvényen haladtunk végig, ahol a vadon termő vörösfenyőtől kezdve a húsevő növényig mindent láthattunk. Ide is szabad bejárása van a medvének, ez a helyszín sem volt annyira megnyugtató, de végül nem láttunk medvét és nyugodt szívvel tudtunk felszállni a buszra.

A napot Csíkszeredában zártuk, megérkeztünk a szállásunkra, a Prince Hotelbe. rendkívüli fogadtatás, remek ételek és csupaszív házigazdák jellemezték a soron következő két napunkat is.

2026. 06. 04.

4. nap

(Csíksomlyó-Csíkszépvíz-Madéfalva-Békás-szoros-Gyilkos-tó-Csíkszereda)

A napot egy kiadós hegyi sétával kezdtük, felmentünk a **csíksomlyói** nyeregbe. Ide minden évben zarándokok ezrei jönnek, a világ minden tájáról. Az út meredek hegyoldalon vezetett, de minden fáradságot kárpótolt a tetőn a látvány. Gyönyörű látvány volt a nyereg és a csiki medence. Visszaúton a csíksomlyói remeték otthona mellett jöttünk el és amikor leértünk, megkóstoltuk a templom mögötti forrás vizét, a borvizet. A **kegytemplom** csodálatos volt, benne a több mint 500 éves Mária szoborral.

Következő megállónk **Csíkszépvízen** volt, ahol látogatásunkat tettük a Nyíró József gimnáziumban. Nagyon kedves fogadtatásban részesültünk, megismertük az iskolát, átadtuk az ajándékokat és átmentünk a Csíkszépvízi Örmény Múzeumba, ahol egy csodálatos előadás keretében megismerkedtünk a régi örmény szokásokkal. VR-szemüvegek segítségével, be is tekinthettünk az örmény hétköznapiakba, ami lenyűgöző élményként hatott ránk.

Utunk a **Madéfalvi** emlékmű előtt vezetett el, ez az emlékmű Köllő Miklós alkotása és a lemészárolt székelyeknek állít emléket: 1764. január 7-én az osztrák császári katonaság itt mészárolt le több száz székelyt, akik tiltakoztak a határőrezred felállítására és az adóztatás ellen.

A nap második felében megismerkedhettek a diákok a Keleti-Kárpátok egyedülálló földtani és természeti értékeivel.

A **Gyilkos-tó** látványában és történetében is lenyűgöző volt, a történet szerint 1837-ben hegyomlás következtében jött létre, az omlás elzárta a patakot és mögötte felduzzadt a tó. A vízből kiálló fadarabok, az akkori fenyvesek csúcsai, a vas-oxidban gazdag víz konzerválta a fákat és a mai napig láthatók a víz alatt is. Terebesi Róbert elmesélt néhány legendát, ami a tó kialakulásához köthető.

Utána sétáltunk a **Békás-szorosban**, ahol testközelből figyelhető meg a víz eróziós munkája. A szoros a Nagyhagymás Nemzeti Park része.

Vacsoránkat a csíkszeredai Prince hotelben fogyasztottuk el. Nagyon jó hangulatban telt a napunk.

2026. 06. 05.

5. nap

(Farkaslaka-Korond-Tordai- sóbánya-Tordai-hasadék-Torockó)

A napot **Farkaslakán** kezdtük, itt született a legnagyobb székely népi író, Tamási Áron, az Ábel trilógia szerzője. Tamási gránitból faragott síremlékét Szervácus Jenő fia, Szervácus Tibor alkotta meg. Az író sírja, végakarátának megfelelően Farkaslaka határában, két nagy cserefa között található. A sírra koszorút helyeztünk és megnéztük a mellette álló Trianoni emlékművet is.

Farkaslaka után **Korondra** mentünk, egy olyan székely településre, amely elsősorban fazekasságáról és népművészetéről híres. A falu lakói évszázadok óta készítenek kézzel festett kerámiákat. A főút mentén számos kézműves stand és üzlet várja a látogatókat, mi is bevásároltunk kézműves termékekből, a gyerekek legnagyobb örömére.

Utunkat **Torda** irányába folytattuk, ahol egy földalatti csodát fedezhettünk fel és egy felszíni, kalandokkal telített gyalogtúrán vehettünk részt.

A **Tordai sóbánya** Erdély legnagyobb, Unesco Világörökség címre pályázó sóbányája. A bánya alapterülete több mint 45 000 négyzetméter, mélysége 120 méterrel a felszín alatt található. Ez a rész a látogatók által bejárt terület. A bányában már a rómaiak korában zajlott kitermelés, ami 1932-ig folytatódott. 2010-ben teljes felújítás után megnyílt a nagyérdemű számára.

A mélyben található egy óriáskerék, egy tó, ami csónakázható, egy minigolfpálya, asztaltenisz és amfiteátrum.

A bánya levegőjének hőmérséklete 10-12 Celsius fokos, nagyon tiszta és sós, ezért sokan légúti panaszok enyhítésére is felkeresik.

Honismereti vezetőnk bemutatott egy nagyon régi, sókitermelő eszközt, amit interaktív terepasztallal is alátámasztott. A gyerekek számára egy csodavilág tárult fel, ahol minden a kősóról szól, a falakon keresztül az asztalokig és a sóporos lépcsőkön való fel- vagy lejutás fokozta a 13 emeletnyi magasságot.

A felszíni túránk a **Tordai-hasadékbán** folytatódott, ami Erdély egyik legerkelkedőbb természeti látványossága. A mészkősziklák között kialakult szurdokvölgy 2,9 kilométer hosszú, falai helyenként 250-300 méter magasak. A hasadékon a Hesdát-patak folyik keresztül, mi háromszor is átmertünk különféle nehézségű függőhídeken, alattunk zúgott a patak, néha félelemmel ötvözött csodálat jellemezte utunkat. A területen több mint 1000 növényfaj és számos ritka állatfaj él, ezért 1938 óta természetvédelmi terület. A legenda szerint Szent László lovának patkója hasította ketté a sziklát, amikor menekülés közben átugratta a szurdokot.

Estére értünk **Torockóra**, amely Erdély egyik legszebb és legjobban őrzött hagyományos települése, amely a Székelykő lábánál fekszik. A falu híres fehérre meszelt házairól és zöld zsalugáteres ablakairól. A település egykor fontos vasbányászati és -kohászati központ volt.

Tettünk egy sétát a faluban, megkoszorúztuk a Székelykő lábánál található kopjafát és megtudtuk honismereti vezetőnkől, hogy Torockón kétszer kel fel a nap, először megjelenik a hegy fölött, rövid időre eltűnik, majd ismét felbukkan.

Elköltöttük egyik legfinomabb vacsoránkat, amit utunk során ettünk, majd mindenki elfoglalta a szállítását.

2026. 06. 06.

6. nap

(Kolozsvár-Körösfő-Dunaújváros)

Utazásunk utolsó napjához érkeztünk. Első állomásunk **Kolozsvárra** vezetett. A Házsongárdi temetőnél szálltunk le a buszról és tettünk egy sétát a **Mátyás király szülőházához**. A ház a késő gótikában született 1443-ban. Az épület a város egyik legrégebb fennmaradt lakóháza. Ma műemlék és a Kolozsvári Művészeti és Formatervezési Egyetem használja. Mátyás király szülőháza a magyar történelem egyik legfontosabb emlékhelye.

Átsétáltunk a főtérrre, ahol megcsodáltuk a **Szent Mihály-templomot**. A templom az egyik legjelentősebb gótikus emlékmű Erdélyben. Az építése 1316-ban kezdődött és több mint száz évig tartott. A templomtorony 80 méter magas, ezzel Erdély egyik legmagasabb templomtornya. Itt választották fejedelemmé 1605-ben Bocskai Istvánt Erdély fejedelmévé.

A templom melletti téren található **Mátyás király lovasszobra**, Fadrusz János legnagyobb alkotása. A 12 méter magas bronzszobrot 1902. október 12-én avatták fel. A talapzat négy sarkán Mátyás leghűségesebb hadvezérei láthatók: Kinizsi Pál, Báthory István, Szapolyai István és Magyar Balázs. A szobor a magyar történelmi emlékművek legkiemelkedőbb alkotása és 1900-ban a párizsi világkiállításon nagydíjat (Grand Prix) nyert. Utolsó koszorúkat itt, ennél a szobornál helyeztük el, majd elkészítettünk Kolozsvártól és folytattuk utunkat hazafelé.

Utunk során áthaladtunk **Körösfőn**, amely **Kalotaszeg** egyik legismertebb települése. A falu híres gazdag népművészetéről, hímzéseiről, fafaragásáról. A főút mentén számos árus kínál hagyományos kalotaszegi hímzéseket, kerámiát és fából készült titokdobozt. Sajnos az időjárás nem tette lehetővé, hogy leszálljunk a buszról és biztonsággal tudjunk nézelődni, vásárolni, ezért a buszon röviden ismertettük a hely történetét, népművészeti alkotásairól fotókat mutattunk az internet segítségével és folytattuk utunkat hazafelé. Este 19 óra magasságában érkezünk Dunaújvárosba. A gyerekek fáradtan, de hatalmas lelkesedéssel mesélték már leszállásuk után az élményeiket a szülőknek.

Értékelő óra

2026.06.08-án, a „Határtalanul!” kirándulás értékelő óráján a diákokkal közösen felidéztek az utazás legszebb pillanatait. A tanulók elmondták, mely helyszínek voltak számukra a legmeghatározóbbak, és milyen élmény volt személyesen találkozni a határon túli magyar közösségekkel.

A fotók nézegetése során hamar előkerültek azok a történetek, amelyek az úton talán csak félhangosan hangzottak el, most viszont újra mosolyt csaltak mindenki arcára. Jó volt látni, hogy a képek nemcsak emlékeket idéztek fel, hanem erősítették a közösséghez tartozás érzését is, a kirándulás nem csak tanulmányi, hanem közösségi szempontból is rendkívül értékes volt.

Témanap a nemzeti összetartozás témájában

A **témanap** során, 2026.06.10-én, az előkészítő foglalkozáson elkészített plakátokból iskolai szintű kiállítást rendeztünk az iskola aulájában. A kiállítás lehetőséget biztosított arra, hogy a tanulók az iskola közösségével is megosszák az összegyűjtött ismereteket.

A program részeként a résztvevő diákok élménybeszámolót tartottak, amelyben bemutatták a külföldi magyarsággal kapcsolatos ismereteiket, várakozásaikat, valamint az utazás során szerzett tapasztalataikat és élményeiket. A nap végén volt egy „Ismerd meg Erdélyt! - Határtalanul!” kvíz, amit szívesen csináltak meg a tanulók.

A program szervesen kapcsolódott a történelem, a földrajz, a magyar nyelv és irodalom, valamint a hon- és népismeret tananyagához. A tanulók, az utazástól a megszerzett ismeretek gyakorlati megtapasztalását, a külföldi magyar közösségek életének megismerését és maradandó közösségi élmények szerzését várták.

A rendezvény hozzájárult a nemzeti összetartozás erősítéséhez, valamint a határon túli magyar közösségek iránti érdeklődés elmélyítéséhez.

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük a Magyar Kormánynak, a Dunaújvárosi Tankerületi Központnak, hogy részesévé válhatott iskolai csoportunk az utazásnak, Erdély magyar lakta területein.